

ՎԱՐԱԳԱՅԻ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳՐԱՅԻՆ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷՅԻ ՍԻՒԹԱՄԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԳԻՐԻՆՃԻ ՍԵՆԵ

1868 ՄԱՅԻՍ 14 ՄԵԼԸ

ՆՈՒՄԵՐՈ 33

Ղարազայի Համալսարանի համաժողովը 5 տեղի չգտնող զբոսայգիի փեշին օլարագ 1 Օսմանյան լիարար օլուպ, թաղարար իշխան փոսթա իւճրէթի պէրագեր օլարագ 150 զարուշ տուր, վէ նիւսիսի 30 ար փարայա սաթըլաճագ տըր, իւնաթըն պէհէր զըրաղ պիւրնճի տեֆա իշխան 2 իւրնճի տեֆա իշխան 1 1/2 իւշիւնճի տեֆա իշխան 1 զարուշ տուր, մէթըլապ կէսնտէրմէթ իսթէյէն Սթանպոլտա փիւրնճ ճիւլէր իշխանէ ճամլը խանտա Նուրիճան Ա. Իփէթեան իսթինէ կէսնտէրմէթ տիւրէր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԵԿՐԱԳԻՅԻՆ

Գուրբէշ 22 Մայիս

(Ղունան թէվաթուրլարա մուղայիր օլարագ, Պէյին, Եգիպտոսի ճիւղիւնին զիյնէթի պիւլա պիւրհան իճրա օլունմուշ տուր:

Փարիս 23 Մայիս

Մ. Տիգրայէլինին աշուրի մուխալի. ֆէթինէ մուղայիր օլարագ, Վլատսթոնուշ պէլին իւրնճի տեֆա օգուստուգտա 259ա գարուշ 312 սէնէ րայէթ օլունմուշ տուր, Զոնիս 5 տէ իւշիւնճի տեֆա գրաւթ օլունմասընա գարար վէրիմիշ տիր:

Իփոգ նամ զաղէթա Մ. տը Մու. թիւնին աճվալինին թէհտիսլի օլուսղուշու. Խալանա չըգարմըշ տիր:

Խալիլ պէյ Մ. թիւնին: Կաթէթ իթ. մէթ իւղէն տիր:

Մայիս 24

Գիւնթի-Ռիֆէնէ նամ զաղէթատա միւնտէրիճ Մ. Տրէօլն պիր պահսընթան աշխաշուրընա նազարէն՝ թուստուղուն ու. մուր ու մասլահաթը թէսվիյէ օլմամըշտըր: Ֆիրանսա տէվլէթի խաշնուտիյէթ քէսպ իթմէթսիզին միւնասէպաթա միւպաշէր. իթմէթէճէթ տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

(32 Ինճի Նո-Ֆերդուս պադիյէ)

Ե՛հալի՝ փանոսեան էֆէնտիին փըր. կիչտէն տօլայը օլան պօրճուշու էտա իթ. մէյէ զայրէթ էտէյօր, լաքին Պատրիքիսանէ իշին պիր ագչէ վէրմէթ իսթէմէյօր, պու. նուն սէպէպինի արայաճագ օլուր իսէթ, պիլիմ Եօգարտա զիւրինի կէշտիյիմիլ թա. րիթ տիր. չիւնթի փանոսեան էֆէնտի փըրկիչ մէմուրիյէթինի տէր իւհտէ իթտիլի կիւնտէն

պաշլաշարագ, հէր նէ՝ քի իյանէ ալտըյըսա, վէ հէր նէ՝ քի մէսարիթ էթտիյիսէ, քէաթ. ֆէսինի տէնէն զաղէթատա վասէթատըյըսա պէյան էյէտի, Գիւնթի-Ռիֆէնէ տէֆէթի աշտը, վէ քէնտիսինի մէսուլ թուլտու, պուշու աճվալի զայլ. իթ պէյէնտի, վէ քէնտի միլէթէ պօրճուշու օ վագթ իթիսար իլէ էտա իթտիքտէն մատէ, պու տէ. ֆա տա պաթի գալան պօրճու էտա էտէյօր, իշթէ Պատրիքիսանէյէ պէյիւթ պիր իպրէթ վէ պիլիմ սէյլէտիյիմիլ պէյիւթ պիր իս. պաթ, իմտի պուրալարընա Երեսփոխան է. ֆէնտիլէր տըգգաթ էտէրէթ, էկէր միլէ. թիմիլի սէվէրէրիսէ, վէ քէնտի վագիթէ. լէրինի թանըլարիսէ, վէ նիհայէթ քէնտի շան ու շէր. ֆլ' իրինի վիգայէ իթմէթ իսթէր. լէր իսէ, ախտէ պիր Բնգհանուր ժողով թէճէմիլի իտէրէթ, մէյտանտա օլան ույ. զուշուղուղուն էօնիւնիւ ալմագ իշին, լա. զըմ օլան իսլահաթլարըն իճրասընա հիմմէթ էյլէմիլի տիրէր, վէ էկէր տօղուշու սէյ. լէմէթ կիւնահ տէյիլ իսէ, պիլ աշիքեար սէյլէրիլ քի, պու կիւնթիւ կիւն միլ. լէթէ իտարէթիլի պու տէրէճէ աղըր. լաշմասընա, վէ պաղը կէօնա լիսանա կէ. մէսինէ պիւթիւն պիւթիւնէ Երեսփոխան էֆէնտիլէրին վագիթէպիլիյի, վէ Լ. մէն. Ս. Պատրիքիւ շայր հայրէթլէրինին՝ հէր սէյլէնէն սէօղլէրէ ալա տըգգաթ իթմէ. յէրէթ, էհէմիյէթ վէրմէթ տիր:

Իմտի նասըլ քի սէյլէտիլ, թէքրար սէյլէրիլ. Պատրիքիսանէ իլէ ահալի արա. սընտա օլան տարղընըլըն էօնիւնիւ ալմալը տըր, վէ պու խըտմէթ տէ Բնգհանուր ժո. ղովա տիւշէր. հալ պու քի, թարիք տէյի. շիլմէյիպ տէ Եգիպտոսի թարիք տէ ի. պէթ օլուշուրա, տէյիլ Բնգհանուր ժո. ղով, իլա քէաթիլի Եգիպտոսի, վար. զապետլէր, վէ էսնաթ մէթէպէրլէրի պիր արայա կէլսէլէր, վէ միլէթի սայրէտէն

տախի Եարտըմճը պուլալար զանն իտէրիլ Եինէ չարէսինի պուլալար:

Պիլիմ պու սէյլէտիլէրիմիլի մէյ. տանտա օլան վուգուլալար իսպաթ իթ. մէթտէ օլուսղուշուտան, արթըգ պուշտան զիւլտա պիր շէյ սէյլէմէյիպ, պագիսինի Բնգհանուր ժողով աղալարընն նազարը տըգգաթլան հալալէ իտէրէթ, հաթմի քէ. լամ իտէրիլ:

« Ըր ունիյի ալանջա լսելոյ լուիցէ »:

— Սաղը Զօհաննէս էֆէնտի թարա. ֆընտան միւթէվիֆա Լ. զաթօն էֆէնտի հագգընտա իրատ օլունան նուտգուշ սու. րէթի:

Իշիւրչի պու ալէմտէ իգպալ վէ իտ. պար վէ պախթը աամանըն միւսաատէ վէ մուխալէթէթի իրատէի պէշէրիյէյէ մէնուլ շէյլէր տէյիլ տիր, ֆագաթ ինսան իրա. տէի ճիւղիյէթի իգթիլալարընա տախիմա շէր. տէն մուճանէպէթ վէ իսայրա րաղպէթ ի. տէրէթ, վէ հէր հալալէ մէրէզը սըտգ ու իսթիլալմէթտէ սապիթ գատէմ օլարագ, տիւնեատէ իպգայի նիքնամ էյլէմէթ Ետը իթիարընտա տըր: Պինանէ ալէյս պուշա միւթէթտիր վէ մուլաֆթագ օլան զէվաթը մուլալալէթին հայաթը՝ Եպիսայի ճիւղիլինի հիւրմէթ վ. մուհապպէթի իլէ մէսուտ վէ միւթէյէմիլ օլուսղու կիպի, մէմաթը տա. խի հայաթը ճէտիտ տիմէթ տիր:

Իշթէ պիր գաշ ալտան պէրու միւհ. լիթ պիր մարաղա միւպթէլա օլարագ, պէօ. յիւթ վէ քիւշիւթ, վէթանտալ վէ էճնէ. պի, հէր քէս թարաֆընտան միւթտէի ի. ֆագաթընա պիհուտէ ինթիլար գըլընմըշ օլան ումուրու նաֆիա նազըր Լ. զաթօն է. ֆէնտի հագրէթլէրի քի իսէսայիլի ճէմիլէսի պուշա մաթէմգէտէկեան վէ էշքրիյանը շիմտի գապրի էթրաֆընա ճէմ իտէյօր, իշպու զէվաթը կիւղիտէ սըֆաթտան իտի:

Միւթէվէֆայի միւշարիւէյճ իտարէի ումուրտ տիրայէթ վէ իսթիգամէթի, վէ սիւլուքու մախուսուտա իսիւլուսու գալպ վէ էթվարը նէվազիչքեարանէսի իլէ ճիւմէյէ չիւսնիւ միսալ կէսթէրմիշ տիր: Վիւնտուսինն զաթէն սէրվէթ վէ սամանտէն պի պէհրէ օլտուղու հալտէ: Էֆքեարը մատէթ տէսարը հազրէթը միւլիքեանէ սայէսինտէ թա նէզարէթը մէհամը տէվէթ թէ գաւտար վուսուլի ինսան քէնտի սայ ու իգտամը վէ ախլագը համիտէսի իլէ նէ րատտէրէրտէ սէզալարը թադտիր վէ իզաղ օլա պիլէճէյինէ պիր տէլիլի ճէլիլտիր: Միւշարիլէյին վէֆաթը տէվէթ վէ միւլէթ վէ պիլ ճիւլէ վաթան տաշէրինէ պախի հիւզըն ու քէտէր օլտուղու միսիլիւ, թէրճիւմէյի հալի տախի կէրէք ֆաթիլեայի միւհթէրէթինէ վէ ազրապա վէ թաալիւգաթը նա վէ կէրէք մուխալֆէթը րուզկեար իլէ ուղղաշարագ թարիֆի համիլէթ վէ իսթիգամէթտէ մուսթագիր օլանլարա պիր թէմաշայի թէսլիյէթ լպախշ օլաճաղընատա իլթիպաշ եօգ տուր:

Էթր ասրտա միւթէվէվիլիգ վէ միւսթէվիլի օլան էֆքեար պիլիսասա պաղը զէվաթ իսթիլի միւսթէտէլլ վէ մուշախիսաս օլմագ էթըր թապիտիր: Իշթէ ասըր մէհասին հասըր հազրէթը ֆատիշահինին աւսարը ճէլիլէսինտէն օլարագ քեաֆֆէի թէպապի Սաթանաթը Սնիյէնին մազհար օլտուղլարը հուգուգու միւթէսալիյէ իգթիլասընճա, միւթէվէֆայի միւշարիլէյճին շահան պուրուլմուշ օլտուղու մէթթէպէյի ալիա, ճիւմէյէ ինտինտէ միւսթէլլէմօլան էճիլիլի վէ իգթիտարը միւլէյիտ օլուպ, էսլէ պիր մագամը վալայէ թէրթի վէ իգատը տախի պաշգաճա թէզալիտէ շէրէֆ վէ իթիպարընը միւսթէլլիմ օլաճաղընտան, Տէմիլէ իսի միւհթէրէթինի թէվզիր վէ մուհապպէթ իլէ եատ իտէլիմ:

Բ. Հիտար 1868 Մայիս 2

... Խմբագիր

Ընցեալ իրիկուն ձեռքս անցաւ Լչրիլայի Զրդ թիւը, և սկսայ հետաքրքրութեամբ աչքէ անցընել զանի: Սակայն ո՞րչափ զարմացայ երբ աչքէս չփախաւ Հիսարի թաղական վարժապետ, դպրոց, և՛. և՛. Ս. Վ. Լչրիլայ, ըսի մտքէս, Գիւղիս բնակչացը իրենց գործունէութեամբը վաղածանօթ և անոնց վստահութեանը արժանի նորընտիր թաղականներ, դպրոցի մէջ նոր ոտք կոխած վարժապետ մը ասանկ մէկէն ի մէկ լրագրիդ մէջ գովել: Մէյմալ յօդուածին վերերը թուական և ներքերը

Օլարեհ մը չտեսնեմք, ալ զարմանքս փորս պահեցի, և քիչ քիչ սկսայ ճանչնալ այս անուշահամ գրիչը: Մին սղուծիւնն ալ՝ որ մտքէս ելեր էր՝ միտքս գալով ազէկ նպաստեց այդ գրութեան խառն չըրպիսը ըլլալը ճանչնալ, մանզէն կերակուրները՝ սա՛ խոհարարներուն շահ չի ձգելով, այս Վարեհն ալ ելեր նորելուկ խառն սը բազադեր է, ըսի մտքէս, որուն մէջ խառնեւ է նաև Հայր Էրէրէյի, Հալապի խոհանար, և՛. գրաբառ գոց գիտցող թաղականներ, չորս պաշտանով վարժապետ մը, և՛. Զարեհին և՛. Զարեհին:

... Խմբագիր, արդարեւ շատերը գովեցին այդ խառն և բազադերը, և ընդունելութեան արժանի սեպեցին. արդ. շեր պատուական լրագրին հիւրընկալութեանը կ'ապաստանիմ, որպէս զի մեր շնորհակալութիւնը յայտնեմք Վ. Օլարեհին:

Վ. Օլարեհին նամակը կարդացածիս պէս առաջ սկսայ լաւ մը մտածել որ արդեօք տեղւոյս թէ՛ երիտասարդները և թէ՛ օրիորդները սիրոյ վրայ ունեցած գաղափարին և ազատ ու զգուշաւոր կերպով կամ ըստ Վ. Օլարեհի, խառն կերպերով կը յայտնեն: Հաւատացէ՛ք Տէր, մինչև տողերուս վերջը չեմ կրցած համոզուիլ աւտոր, և կը ցաւիմ ալ՝ որ երազապատու մին մէկը միայն այսպէս կը ցնորաբանէ, և զիս ու շատերը կասկածի կը մատնէ թէ արդեօք Լչրիլայի համեստութիւն անուանելու չէ՞ տեղւոյս բոլոր բնակչաց այդ մասին ունեցած վարմունքը: Եթէ կհաւատար որ երազս իբրեւ սոյոգ տեղեկութիւն հրատարակել կ'փորձեմ, կրնաք նաև հաւատալ՝ որ ճատերու հետ կրնամ համոզմունքս երազներով փոխել:

Լչրիլայի նամակագիրը պատէ նաև դասատուն իբրեւ կառավարիչ երեւակայել, և դպրոցին մէջ դեռ չսկսուած Գաղղիալէնը իբրեւ սկսուած գունաբանել. թո՛ղ տղայք զայրանան և ուզեն վիճաբանութեան ելնել Վ. Օլարեհին հետ. հարկաւ իրեն խելքը կկտրէ թէ՛ դասատուն կրնայ զանոնք հանդարտել՝ որ երազի մը համար վիճաբանութիւն ընելը անվայել է:

Թո՛ղ ներէ Վ. նամակագիրը՝ երբ Հիսարի դպրոցը աշակերտեալ տղաքները այնպէս համոզուած ըլլան՝ որ մայրենի լեզուն ետքը անշուշտ օտար լեզու մը պէտք է սովորի. վասն զի հայերու յարաբերութիւնը միայն իրենց հետ չկրնար ըլլալ. վասն զի ապրուստին միայն հայերէն չեն յուսար վասն զի ստար ազգաց մէջ ուսմանքս և ա-

րուեստը ծաղկած է՝ որոցմէ պիտի լուսաւորէ նաև Լրեհէլը: Եւ այս ելմէ Վ. Օլարեհը, Հայու մը՝ իր լեզուն միայն կատարեալ տիրելով ուրիշ լեզու չսովորիլ պատուիրելով անոնց ապաւային ապահովութիւն կերպէ, գուցէ իր շնորհիւ, ո՞վ կրնայ զինքն արդիւն ուզածին չափ երազել:

Թո՛ղ զարմանք չյայտնէ Վ. նամակագիրը որ մէկ վարժապետ մը քանի մը պաշտօն վարելու յանձնառու եղեր է. ի՞նչ կըսես Վ. Օլարեհ. տեսածդ այսինքն լսածդ նորելուկ րան մը կարծեցի՞ր, ի՞նչու չես իրթար ուրիշ դպրոցներու մէջ քանի մը կամ բոլոր պաշտօններով դասատու մը տեսնել. առաջ եր օղդ. Հիսարի դպրոցը տեսար, թէ և կառավարիչը երազիդ չէ ներկայեւ, չէնէ վախցար որ խառնաբառանց ասոնց անկատար չմնայ. աս ալ անցնի:

Եւ Վ. Օլարեհ, գրիչս քու խոսքերովդ բթացուցիր, որչա՛փ ալ գրագետ ես, արժանաւոր ծաղրելու անպարզեւթ թաղականներ՝ որոնք քանի մը անգամ գոցուած և նախատանաց ենթակայ եղած դրոյրոց մը այսօր ծաղկած վիճակի մը հասցընելու ջանք կը տանին. կը բաղձան ուրեմն այնպէս տեսնել դպրոցը ինչպէս որ էր քիչ ատեն յառաջ. և դեռ ևս չեմ հասնիր մեր թաղականներուն՝ որոնց անգրագիտութիւնը կարծեմ քու գրագիտութենէդ աւելի արդիւնաւոր է, ուրեմն քու այն գրութիւնդ եթէ երազ չէ, խառնաբառ չէ:

Իրենց կհրաւիրեմք Վ. Օլարեհը որ իր գրիչը փոխանակ խառնաբանագոր և անբասոյդ տեղեկութիւններով՝ կամ լաւ ևս երազներով ի մնաս իւր պատուոյն և ի՛զգին գործածելու, գոնէ լուր կենայ. անշուշտ գիտնալով՝ որ լուրութեամբ աւելի պատիւ և յարգ կրնայ ստանալ:

Ներքեք, ... Խմբագիր, այսչափ շատախօսութեանս՝ որով թէ՛ զձեզ և թէ՛ ընթերցողներդ ձանձրացուցի. և գիտցեք զիս միշտ,

Ձերդ բարեացակամ

ՄԱԺԱԿ

ԱՃԸՆԱՃԸ ԳԻՐ ԹԱՐԻՔ

Նուամա երթեսի կիւնիւ Ս. Վատրիարը հայր հազրէթէրինն զաթը հազրէթի թաճաարիլէրինէ թապաթիմ էյլէտիլէրի թէչէքքիւնամէյի զազէթամըլտա տէրճ իթմէք խչին, տիւնքիւ կիւն մախսուսէն Վատրիարիլէրինէյէ ատամ կէօտէրէրէք սուրէթինի խտէթմիշ իսէքտէ, «Հաճէթ եօգ տըր» ճէվապը կէլմիշալիր: Տօղրուսու միլէթ թարափընտան թադաթիմ օլունան

Թէ՛ք քիւրնամէյի, միլէթէ կէօսթէրմէք
նէ՛ տէմէք օլտուղունու աղնայամարդըմը-
տան, պիղէրէ իյղահ իտէ՛ք քիմ քի
պուլունուր իսէ խասթէթէն Թէ՛ք քիւր
խտէրիզ :

ԿԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱՌԻԼԻՅԷ

Պահրիէ Նազըրը տէվլէթիւ Մահ-
մուտ փաշա հաղթէթլէրինէ պիր գըթա մու-
րասսա Նըշանը () սմանի իթա վէ իհասն
պուլորուլմուշտըր :

— Կէնէնտէ Շուրայի-Տէվլէթտէ իրատ
պուլորուլան նութգու Հիւմայունը հաղթէթլը
Միլլէթէրնէնտէն տօլայը միլլէթ զայրը
միւսիւմէ Պաթրիք վէ խախտմա պաշտը
րիւթիւպէթլիւ էթէնտիլէրին Մապէյնը
Հիւմայունա աղիմէթլէ խաղիբայի հաղթէ-
թլը Շահանէյէ Թէ՛ք քիւրնամէյէր թագ-
տիմ էյլէտիլէրինի եազմը ըտըք, թա-
րաթը էշտէթը հաղթէթլը փատիշահտէն
զիքը օլունան Թէ՛ք քիւրնամէյէր գապուլ
վէ միւմայիլէյհիմ հապընտա զիյատէսի
իլէ իլթիթիթ պուլորուլտան սօնկրա
մէալը աթիտէ պիր նութգու Հիւմայուն
տախի իրատ պուլորուլմուշտըր :

ՆՈՒԹԳՈՒ ԸՆԿԱՆԷ

« Մազը օլան տուանըտան միւթէ-
շէք քիւր իմ : հէր սընթ Թէ՛պաամըն սէր-
վէթ վէ սաատէթի իլէ քէնտիմի մասսուտ
ատտ իտէրիմ :

Պիլ ճիւմլէ Թէ՛պաամա պիր միւսամթ
նազարը իլէ պագաճաղըմ :

Խնտիմաթ Թէ՛պաայի միւսիւմէ վէ զայ-
րի միւսիւմէն պիրի պիրինտէն հիշթար-
գը եօգ տըր :

Հէր միլլէթին հագգ ու հուգուգը նէ
խէ քէմալի իլէ մուհաֆազտընը իսթէրիմ,
ավայիլը զէմանտէն պէրու Խորիսթիյան
Թէ՛պաալէրիմին պիլա իսթիսնա Տէվլէթին
հէր մեմուրիյէթլէրինտէ գուլանըմալէրի
իգթիզա իտէր իսէ տէ, հէր նասըլ իսէ եա-
գըն վաղըթա գատար օլաւամըշ, հալ պու-
քի պունտան պէօյլէ Տէվլէթիմին հէր մե-
մուրիյէթ գափուլէրի թա րիւթպէի վիւ-
զէրաթէ գատար էօնլէրինէ աջըք տըր :
շէօյլէ քի հէր քէսին լիյագաթ վէ իսթի-
գաթիթի Թէ՛պէյիլէն վէ թահգիգ իյլէտի-
ղի հալտէ պիլա ֆարգ իսթիստաճ օլունա-
ճաղար տըր » :

Պու էսնատէ իլմլէ հաղթուլն քէմալը
ֆէրթ ու սուրուլլէրինտէն վէ պիր աղըզ-
տան ուզըն տուալէր վէ տըղը Թէ՛ք քիւր-
լէր իթիթիթէն սօնկրա () թըր հաղթէթլը

Շահանէ Թէքրար նութգա աղալ իտէր :

« Կէրէք Շուրայի Տէվլէթ վէ կէ-
րէք Տիվանը Մահմադ-Միլլէթտէ հէր
միլլէթտէն ատամ պուլունաճագ, վէ մէղ-
հէպ ֆարգընա պագըլմայաճաղը կիպի հիշ-
պիր քիմէնէնին հագգը զայ օլմայաճագ,
վէ հէր պիր տափա քէմալը հագգանիյէթ-
լէ Թէ՛պագիգ օլունաճագ օլտուղունտան ա-
թըք քիմէնէնին քիմսէյէ տէյէճէյի գալ-
մալ վէ ալէլ խուսուս ֆուգարայա զատր օլ-
մայաճագ, վէ հէր ունըթ Թէ՛պաամ պիր
վաթան պիր միւլք ու միլլէթ էվստարը
կիպի հիւսնի իթիթագ սայէսինտէ իլէրույէ
կիտէճէքլէր տիր » :

Օլաթը հաղթէթի փատիշահին պու-
տէֆա իրատ պուլորուլտարը նութգու
Շահանէյէրինտէ, քէնտի Թէ՛պաալս ընըն
հէր խուսուսա իլէրուլէմէսին վէ էն պիւ-
յիւք մէսնէթլէրէ գատար սահպի լիյագաթ
պուլունանլարա իհասն պուլորաճագլարը
նը պէյան էյլէմէլէրի տօլուլուս ճիւմլէ
Թէ՛պաայը սալթանաթլը Սէնիյէն պայիսի
իթիթիսարը սայըլաճաղընտան, ինշալահ ու
թաալա միլք ու տէվլէթէ սատագաթ իւզ-
րէ խըտմէթ էթմէքլիյէ միլլէթիմիդէն տա-
խի սահպի լիյագաթ զաթլար պուլունուպ,
ումուրու Տէվլէթտէ պէսիւք մէմուրիյէթ-
լէրէ հայիզ օլարագ միլլէթիմիդէն տախի
պայիսի շէրէֆի օլուրլար

Քաթօլէք միլլէթի փաթրիկի իււ-
թիւպէթլիւ էթէնտի թարաֆընտան թագ-
տիմ գըլընան Թէ՛ք քիւրնամէյին սուրէթի
տիր :

Մէլիի նիմէթը Պի նիմէթիմիդ Մէ-
լիի նիմէթը ամիմ իւլ իհասն փատիշահ-
մըզ Խիթէնտիմիդ հաղթէթլէրի Նէնապը
Իէպի իւլ ալէմէյնին պու միւլք ու միլլէ-
թէ լութֆու ճէլլը պի տախի օլուպ թախ-
թը Միլլէթին Մալթանաթլը Սէնիյէյէ
իպթիտայի ճիւլիւսի մէյամին մէնուսը միւ-
լիւքնանէրինտէն պէրու Տէվլէթը Միլ-
լէրինին վէ մէմալիքի Մահմուտէյի Շա-
հանէ վէ ալէլ ումուլ Թէ՛պաայի փատի-
շահանէրինին ինթիզամ վէ մամուրիյէթ
վէ սէրվէթ վէ րահաթը իշին պիղլաթ
Թէ՛պալիլէ էթքետար վէ իգտամաթ իլէ վա-
թանըմըզն համի սահիհի վէ ճիւմլէմիդին
Մուհաֆըզը շէֆիք ու աղիմի օլտուլարը-
նըն ալէայիմը աթիտէսինի իսպաթ պուլոր-
մագտա օլտուլարընտան պէօյլէ պիր շէհրը
պար մուալի կէրտարը պէնտէ օլտուլարը
վէ տարը մասսուտ վէ մատուլէթ նիւմու-
նը Հիւմայունլէրէ ելթիշ Թէք մահստը

իսլաֆ պուլունտըղըմըզ իշին Մահմադ Միլլէթ
իւլ շանէ հէզար հէզար Թէ՛ք քիւր իթ-
մէքտէյիլ, լաքին թահտիսը նիմէթտէ եինէ
աճիլ իլ, իշթէ պու աճիլիյէթլը ապիտա-
նէմիլ մէյտանտա օլտուլու հալտէ, պու
քէրրէ Թէ՛ք քիւր պուլորուլան Շուրայի Տէվ-
լէթ վէ տիվանը-Մահմադ-Միլլէթյէ միլ-
լէթը սատըգայի պէնտէլէնտէմիդէն տախի
աղա գապուլինէ շայան պուլորուլան միւսա-
ատէյի մէքետրիմատէյի Օլլուլահիլէրի
վէ խուսուսա նալարը աթ ու տատը Շէ-
հինշահիլէրինին գարիյ վէ պայիտի շամիլ
վէ մէրհամէթ վէ մէքետրիմը խիլաֆէթ-
րէնաճիլէրինին պիւթիւն մէմալիք վէ պէ-
լէտանը միւլթէմիլ օլտուլընըն տէլիլ ճէ-
տիտի վէ հէր պիր ումուր վէ մէսալիհ վէ
հուգուգըն մահմուրը ինթիզամ վէ հագգանի-
յէթտէ տէվլէրանի հագգընտա հիւսնիյիթ
վէ ինայաթը Սէնիյէլէրինին շահիտ իւլհամը
պէտիտի օլմագ իւզրէ կէնէն կիւն լիսանը
տէվլէթլը Շահիյարիլէրինտէն քէրա-
մէթ էթպայի սուսուհ օլան նութգու Հիւմա-
յունը խիլաֆէթրէնաճիլէրի ճիւմլէյի եէնի
պաշտան էհեսա վէ տիլշատ իթմիլ վէ րէ-
պիի մէքէրնըն էն պալիթը օլտուլուլուլու
հէփիմիդէ էզսէր նէվ պիլտիմիդ օլմաղէ,
Իէպպիմիդ թաալէնա վէ թաագատտէս հաղ-
րէթլէրի էօմիլ աթիյէթլը իգպալ վէ շէվ-
քէթ Շահանէսինի էթըզն վէ ֆիւրափան
վէ սայէի ատալէթվայէի Միլլէթտարանէ-
սինի իլէլ էտէպ նէճապէթ պալիլը Թէ՛պաա-
վէ պէնտէլէնտէն պուլորուլագ տուայի մէֆ-
րուլ իւլ իֆասընըն Թէքրարի իլէ պէրա-
պէր Սուլուլի Միլլէթ Վուլլէրի թարա-
ֆընտան Սիւպարէք խաղիբայի Շէվքէթ
իլթիվայի փատիշահանէլէրինէ եիւլ սիւ-
րէրէք արըզ Թէ՛ք քիւր վէ միլլէթտէթ վէ
Թէ՛ք քիւրի ապարը ուպուտիյէթ վէ միւսա-
տագաթա իթիթիսար իտէրիմ, պագի հէր
հալտէ էմր ու ֆէրման Մէլի իւլ իհասն
Խիթէնտիմիդ հաղթէթլէրինին տիր :

Շուրայի-Տէվլէթ րէիսի տէվլէթլիւ
Միլլէթտա փաշա հաղթէթլէրինին մուլագ-
գաթէն Պրուսայա աղիմէթլէրինտէն տօլայը
լի էճ իւլ վէտա կէնէն րէնշէմիհ կիւնիւ
մապէյնը Հիւմայունը Շահանէյէ աղիմէթ
պուլորուլտուլարընը վէ ալտէթլէրինէ գա-
տար րիսանթը միւշարիլէյհա ումուրը
խարճիյէ Նազըրը իւպհէթլիւ տէվլէթլիւ
Պուատ փաշա հաղթէթլէրինէ վէքետլէթէն
իհալէ պուլորուլտըղընը եազմը ըտըք, միւ-
շարիլէյհ Միլլէթտա փաշա հաղթէթլէրի
խաղիբայի հաղթէթի Միլլէթտանէյէ չըգ-
մագ շէրէֆինէ նայիլ օլտուլարընտա զա-

Թը հազրեթը խիլաֆեթնահի միշարի-
լէյհ հազրեթլէրի իլէ պաղը իսլահաթա
միւթաւլիք իւշ պուշուգ սաւաթ գատար միւ-
քեալէմէ վէ միւզաքէրէ պուլուրմուշ օլ-
տուգլարը իսթիսպար գըլընտըղը միսիլու-
կէչէն ճուճաւ իրթէսի կիւնիւ միշարիլէյհ
Ֆուլաթ փաշա հազրեթլէրիին թաճթը ըր-
յասէթլէրիինտէ օլարագ Ը ըրայի Տէվլէթ-
տէ տիվայիրը մաւալիմէ ըէիսի վէ ալալէ-
րիին քեաֆէսի հազր պուլընտուղու վէ
Տիվանը-Ը. Տքեամը-աւիլիյէ ըէիսի տէվլէթ-
լէրի տաիսի մէվճուտ օլտուղու հալտէ պիր
Մէճիսը ումումի ագտ օլուճմուշ վէ ճէրէ-
յան իտէն միւզաքէրէ տաիսի Տէր-Սաատէ-
թին պիր իքի կիւնէ գատար վիլայէթ ու-
սուլը մէհասին շուճուլինէ իսիսալի իլէ
սուրէթը իտարէսինին Օլապիլիյէ միշարի-
տէվլէթիւ Հիւսնի փաշա հազրեթլէրիին
իհալէսի մատտէսի օլտուղու իշիտիլմիշտիր :

— Խլըտիվի Մըսըր հազրեթլէրի պու-
կիւն Ըսիթանէյէ միւվասալէթ էտէճէյի
գաւիլյէն սէյլէնմէքտէ տիր :

— Բուսիա սէֆիրի ժէնէրալ Իկնաթի-
էֆ հազրեթլէրի թարաֆընտան, բազար
կիւնիւ Բուսիա Պոնսօղու ճէնապլէրի,
միւթէվլէթա Ղաթթոն էֆէնտինին խանէ-
սինէ կիտէրէք, ֆաթիլէայը միւհթէրէմէլէ-
րինի թէսէլլի էյլէմիշտիր :

— Տիւնքիւ չըգարըլան Սթանպուլ զաղէ-
թասընտա օգուճտուղունա կէօրէ, Ըթինա
Սէպուսանը կիրիտ էշգըյասը թարաֆըն-
տան կէօնտէրիլէն 15 նէֆէր վէքիլէրի գա-
պուլ իթմիշ օլտուղունտան տօլայը Ըթինա-
տա մուգիմ Տէվլէթի Ըլիյէ էլիսի գաթի
մուխապէրաթ իյլէյէրէք, պու թարաֆա
կէլմիշ իմիշ :

Հալպու քի պու հալափսին ասը է-
սասը օլմաթըղը, վէ պիւթիւն պիւթիւնէ
Ըլունանլուարըն տիւղմէսի օլտուղու անլա-
շըլմըլ օլմաղիլէ, զանն էտէրիզ պու կիւն
մէզքիւր զաղէթա ալտանմըլ օլտուղունու
իգրար էտէրէք եաղտըղըն կէրի ալաճագ
տըր :

ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Փարիզ 25 Մայիս

Պոնսթիթիւսիօնէլ նամ զաղէթա .
Բրուսիա գրալընըն իրատ իթտիյի նուլմգ
սուլհա մէյալ վէ Բրակա ահալմէսինէ
մուաթըղ օլտուղունու պէյան էյլէմիշտիր :

Նիւ-Իօրք 25 Մայիս

Պապիլյէն սէյլէնտիլինէ կէօրէ էկէր
ըէյիս Ղոնսըն, քէնտի մէվուրիլէթինէ
տէվամ էթմէքլը իշին թէքրարէն գուրա

գաղանաճագ օլուր իսէ Ս. Սթանթոն իս-
թիֆա էտէճէք տիր :

Մէքսիկա իսթիլալը թէսքին օլուն-
մուշտուր :

Ճուարէղին Մէքսիգօտան գալըլ
օլտուղու սահիճ տէյիլտիր :

Ս. Բուհէ խաթալանմըլ ըտը, շիմ-
աի քէսպը իֆագաթ իյլէմիշտիր :

23 Մայիս 1 օնտրա

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՅՈՒՄԻԹԷ

Ըշըլտը 36,

Պափանտը 357/8—96.

23 Մայիս Փարիս

Ըշըլտը 36—55.

Պափանտը 96—75.

Իթալիա ֆօնտուու

Ըշըլտը 51—10.

Պափանտը 51

Ինկիլիզ ֆօնտուուտէսի 93 5/16

Ղալաթա փիյաշասը Մայիս 13

Ըշըլտը 39—7

Ըշըլէյին 39—2

ԻԼՆԵԼԻ

Շիրքէթիմիլլէ ախլ ու իթա էտէն-
լէրին մալիւմլէրի օլմագ իւզրէ իլան իտէրիմ
քի, պէշտէ պիր հիսսէ իլէ շէրքիթիլ պու-
լունան Իպսէրիլլէ Ընէպէք Պօսոս օղ-
լու Իւլանաքի, Տէր ալիյէտէ պուլունան
տօլապըմըղը պուլունան սէքիլ մահ մուգատ-
տէմ իւզէրիմիլլէ տէվը իթմիշ, վէ զիմմէ-
թինտէ գուճալանեամըղըն խալիլճէ ագճէսի
թլրաքքիւմ էյլէմիշ օլուպ՝ թէտիլլէսին-
տէն իթմինա էյլէտիլի շէյլէ տուրսուճ,
շիրքէթիմիլլէ զատրի քիւլլիւ էթմէք սէվ-
տասընտա պուլունտուղունտան մաթլուպու-
մուղ օլան զէվաթա վարարագ, տիւրիւ էօ-
ղիւր վէ պէհանէ իլէ Վիւրիւք օղլու հաճի
Ըօրկիլէ փարա վէրմէյին տէյի թէնպիհ
էտէր իմիշ :

Հալպու քի քեաֆէվէյի մուհասէպաթ
վէ շիրքէթի մէզպուրէնին պէ հէր խուսու-
սու պանա ալիտ օլուպ, քեաֆէթի թահվիլ-
լէր եէտիմտէ պուլունտուղունտան պու
կիւնտէն սօնկրա մէրգուճ Ընէպէկ Պօ-
սոս օղլու Ըլունանաքիլէ հիշ պիր պօրճ-
լունուն հապպէյի վահիտ վէրմէմէսին վէ
վէրէն պուլունուրիսէ պուլունտան սէքիլ մահ
մուգատտէմ տաիսի պէ հէր պօրճլուպա շի-
ֆային խապէր վլրտիլիմէ կէօրէ գապուլ

օլունմայաճաղընը իլան ու պէյան էտէրիմ :

Իմզա

Հասէ Ըօրիլէ Վէլլէ-Է-Է

օղլու

Տիշի Ս. 1. Փէշ. Պէյ-օղլունտա
Կլալանի սօգաղընտա Ը. 1 թապիպի միւ-
մայիլէյհ աղըլյան տիշլէրի հիշ շէքմէյէ
հաճէթ պրագմայըպ իսլահ իթմէքտէ վէ
աղըլճա նէ կէսնա մարաղ վար իսէ քեաֆ-
ֆէսինէ պագմագտա տըր :

Իթթիզա էտէնլէրին մահալի մէզպու-
րա միւրաճաւթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՎՆ

ԻՐԱԿԱՆՈՒՄ

ՀԻՄՆԵԿԱՆ ՏԵՐԵՐՈՒԹԻՆ ԿԵԹՈՂՈՅԷ
ԵՒ ԷՋՐՈՒԹՆԵԿԱՆ ՊԷՐԵՆՈՒԹՆԵՆՑ
ԵՐԵՎԱՆԻՆԸ ԴՐՔԻՆ ՎՐԱՑ

ՔՆՆՈՒԹԻՎՆ

ՅՕՐԻՆԵԿՑ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՊՐՈՒՍԱՑԻ Տ. ԿՍՐԱՊԵՏԵԱՆ
ՏԷՐՈՅԵԱՆՑ

Իշ պու Բիսալէ 144 սահիֆէտէն ի-
պարէթ օլուպ, սաթըլըր Սահմուտ-փա-
շատ թէմպէքիճի Սանուկ աղանըն 220
նիւմէրօ տիւքքեանընտա : Ֆիյ 5 զուրուշ :

ՍՈՒՑ

ԼՈՒՍԵԼԻՐՉԵԱՆ

ՈՒ

ԻՐ ՄՈՒՐՈՒԹԻՆՆԵՐԸ

Պու 66 սահիֆէտէն իպարէթ Ըլունաւոր-
չեան Ընկիւրուլիւնա գարըլ պիր Բիսալէ
տիր Տ. Սահակ քահանայ թէէլլիքի օլարագ
3 էր զուրուշա սաթըլմագտա տըր . պուլու-
նուր հէր քիթապճը տիւքքեանլարընտա :

ԿՐԾՆԱԳՈՒԹԻՎՆԸ

ԲԵՐԵԿԱՐԳՈՒԹԻՎՆ 2Է

Ի Տ. ՎԲԱՆԷՍ ՔՈՎԱՆԱՑԷ ԷՋՆԱԿԵԱՆ

Պու 59 սահիֆէտէն իպարէթ պիր Բի-
սալէ օլուպ հէր քիթապճը թիւքքեանլարընտա
3 էր զուրուշա սաթըլմագտա տըր :

ՄԻԻԼԼԻԹԻ ՂԱԶԻԹԱ

Ն. Շ. ԻԹԷԲԵԱՆ

ՍԱՀԻՊԻ ՂԱԶԻԹԱ ՎԷ ՄԱՐԳՈՒՆ

. Յ. Ե. ՄԻՆԱՍԵԱՆ